

TAKDİM

Değerli Bilim İnsanları,

Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi (ÇAKÜTAD) 3. Cilt 1. Sayısı (Haziran 2023) ile karşınıza çıkmış bulunmaktadır. Dergimiz bu sayıda da Türk dili, edebiyatı ve kültürüne dair birbirinden kıymetli yazılarla Türklük Bilimi'ne hizmet etmektedir. Dergimizin bu sayısının hem yurtiçi hem de yurtdışından kabul alan altı araştırma makalesi ile bir kitap tanıtımıyla sizlere sunulduğunu ifade etmek gerekir. Yurtdışından gelen makalelerin bazıları önce e-posta üzerinden tarafımıza iletilmiş, yazarlarımızın Dergipark sistemine üye olmaları sağlanmış, kabul tarihleri buna göre aktarılmıştır.

ÇAKÜTAD'ın bu sayısındaki ilk makale Eski Türk Edebiyatı alanında olup Esmâ Acar tarafından kaleme alınmıştır. "Selîs Kelimesinin 16. Yüzyıl Tezkirelerindeki Kullanımı Üzerine Bazı Notlar" başlıklı makalede başta Sehî, Latîfi ve Âşık Çelebi olmak üzere 16. yüzyıl tezkire yazarlarının kullandıkları ortak kalıp ifadelerle dikkat çekilmiş, bu kalıp ifadelerden "selîs" kelimesinin anlamı üzerinde durularak tezkirelerdeki kullanım şekilleri örnekleriyle izah edilmiştir.

Haziran 2023 sayımızın bir başka makalesi Türk dünyası kaynaklı olup, Kırgızistan'dan Jeerenche M. İsmailov tarafından yazılmıştır. Yazar, "Şairlerin Eserlerinde Ağıtların Poetik Özelliği: Geleneksellik ve Yenilikçilik" başlıklı makalesinde şairlerin ölen kişilerin ardından yazdıkları yas şiirlerinin insan hayatının ayrıntılarına ve kişilik özelliklerine işaret ettiğine ve geleneksel bir yapı arz eden bu tür anma şiirlerinin tematik çeşitliliğe sahip olduğuna dikkat çekilmektedir.

Bu sayımızın üçüncü makalesi de Türk dünyasının Azerbaycan sahasından olup Zülfiyye İsmayıl tarafından kaleme alınmıştır. "Azerbaycan Dilinde Türevbilimin Senkronik ve Diyakronik Veçheleri" başlıklı makalede, Azerbaycan dilbiliminde leksikolojinin alt şubelerinden türevbilime hem eş hem de art zamanlı bir yaklaşım sergilenmektedir. Dilde yeni söz yaratmanın karşılığı olarak türevbilimde sözün anlambilimsel, sesbilgisel, yapıbilimsel ve sözdizimsel olmak üzere dört şekilde oluşturulması makalenin ana eksenini oluşturmaktadır.

Dergimizde yer alan bir diğerk makale ise Yeni Türk Edebiyatı sahasındadır. Yavuz Yılmaz'ın kaleminden çıkan “Ali Süha Delilbaşı'nın Edebî Çalışmaları Üzerine Bir İnceleme” başlıklı makalede Fecr-i Âti topluluğuna mensup, muhtelif dergi ve gazetelerde mensur şiir, hikâye, roman, tiyatro, makale türlerinde birçok eser vermiş Ali Süha Delilbaşı'nın edebî yayın faaliyetleri belirli bir tasnife tabi tutularak incelenmiştir.

Nükte Sevim Derdiçok tarafından kaleme alınan “Paketleşen Bir Gelenek: Kent Ortamında Evlenme ile İlgili Uygulamalar” adlı çalışma ise dergimizdeki beşinci makedir. Türk Halkbilimi alanına giren makalede yazar, hayatın önemli safhaları olarak zikredilebilecek geçiş dönemlerinden evlenme ritüellerine dikkat çekmektedir. Makalede evlenme âdetleri, kent folkloru ve kültürel değişmeler bağlamında ele alınarak kent hayatındaki evlilikler örnekleriyle incelenmiştir. Yazarın vurguladığı hususların başında evliliğin her aşamasının “paket” adı altında endüstriyel bir yapıya bürünmesi ve kültür endüstrisi olarak nitelenen bu yapının olumlu ve olumsuz yönleri gelmektedir.

Mehmet Altınova ve Nurdan Yeşilyurt Gümüşkaya'nın müşterek yazısı “Çorumlu Halkevi Dergisinde Yer Alan Yazıların Tematik Bibliyografyası” başlıklı yazıda halkevi dergilerinin önemine dikkat çekilip Çorum Halkevi yayını olan Çorumlu dergisi üzerinde durulmuş, dergide yer alan halk kültürüyle ilgili 282 yazı tasnif edilerek kaynakçaları verilmiştir.

Dergimizin bu sayısında yayımlanan telif makalelerin haricinde bir de kitap tanıtım yazısı yer almaktadır. Bu yazıda, Yusuf Ziya Yörükân'ın “Müslümanlıktan Evvel Türk Dinleri: Şamanizm” adlı eseri Satı Yeşildağ tarafından tanıtılmıştır.

Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi'nde yayımlanan yazıların akademik çevreye ve Türklük Bilimi'ne ilgi duyan herkese yararlı olmasını dileriz. Dergimizin dördüncü sayısına katkıda bulunan değerli akademisyenlere, makale değerlendirmelerini yapan hakemlere, yayın ve danışma kurulu üyelerine teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Abdulselam ARVAS
Türkiyat Enstitüsü Müdürü